

Stryzheus L.V., Vuyadach N.A.
Lutsk National Technical University

ORGANIZATION AS A FUNCTION OF HOTEL MANAGEMENT

Summary

This paper investigates the implementation of function «organization» in hotel management. The stages of the process and principles to be followed for the effective operation of the hotel enterprises. Kinds of organizational structures hotels.

Keywords: management, organization, organizational structure, principles of management, hotel management.

УДК 336.132.11

СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Тесля С.М., Мудрик М.І.

Львівський національний університет імені Івана Франка

У статті досліджено необхідність фінансового забезпечення місцевих бюджетів, розглянуто джерела фінансування потреб, які необхідні місцевому самоврядуванню для їх ефективного функціонування. Досліджено роль місцевих бюджетів у формуванні дохідної бази. Проаналізовано проблеми формування доходів місцевих бюджетів та можливі шляхи їх вирішення.

Ключові слова: органи місцевого самоврядування, фінансове забезпечення, місцеві бюджети, доходи місцевих бюджетів, податкові надходження, міжбюджетні трансферти.

Постановка проблеми. В сучасному світі важливого значення набуває фінансове забезпечення органів місцевої влади, як основна рушійна сила управління економічною політикою в державі. Адаптація економічної системи складається з дрібних підсистем на місцевому рівні. І як наслідок, коли місцеві підсистеми будуть достатньо забезпечені фінансовими ресурсами, і завдяки цьому зможуть ефективно функціонувати, то і загальна економічна система країни буде знаходитись на високому перспективному рівні. Для цього необхідно визначити перешкоди, які стоять на шляху нормального фінансового забезпечення і шукати шляхи вирішення цих проблем та перспективи подальшого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роль, значення та проблеми функціонування органів місцевого самоврядування у своїх працях досліджують такі економісти як М.О. Баймуратов, В.А. Григор'єв, С.О. Гриневецький, І.Г. Ткачук, Ф.Г. Бурчак, В.В. Цветков, В.І. Семчик, В.Б. Авер'янов, В.Ф. Погорілко та інші. Проблема фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування присвятили свої праці вітчизняні вчені: І.О. Луніна, Ц.Г. Огонь, С.В. Слухай, С.І. Юрій, І.Я. Чугунов, В.В. Зайчикова, О.Д. Василик, О.П. Кириленко, В.І. Кравченко, К.В. Павлюк та багато інших.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми.

Оцінюючи рівень досліджуваності цієї теми, можна зробити висновок, що окремі питання даної теми залишаються і досі відкритими, незважаючи на велику кількість досліджень та публікацій у цьому напрямі. Тому з'являється потреба у подальшому поглибленому дослідженні проблеми фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є розкриття особливостей формування доходів місцевих бюджетів, визначення недоліків та обґрунтування напрямів зміцнення ресурсної бази органів місцевого самоврядування.

Виклад основного матеріалу. Фінансове забезпечення органів місцевого самоврядування – це сукупність заходів, щодо акумулювання, розподілу та використання фінансових ресурсів, з метою здійснення ефективної діяльності на певних відповідних територіях, реалізації цілей, програм та стратегій. Фінансові ресурси місцевих органів влади – це фонди коштів, що створюються і використовуються на соціальний і економічний розвиток.

Фінансове забезпечення також можна представити як системну діяльність, що включає дві складові:

- основна діяльність, що реалізує його призначення і полягає в мобілізації, накопиченні, перетворенні та розподілі фінансових ресурсів на шляху до кінцевого їх споживача з метою досягнення цілей певної організаційної системи (функціональна підсистема);
- управлінська діяльність, що покликана гарантувати належну ефективність та результативність фінансового забезпечення (управлінська підсистема) [3].

Джерела фінансування потреб органів місцевого самоврядування поділяються на: доходи місцевого бюджету, позики, фінансові ресурси комунальних підприємств, фінансові ресурси населення, інвестиції, цільове фінансування регіональних програм з державного бюджету, позабюджетні фонди і міжбюджетні трансферти.

Як окрема економічна категорія, доходи місцевих бюджетів виражають сферу економічних відносин суспільства, яка пов'язана з формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів регіонального рівня і використовується місцевими органами влади для забезпечення поточних і перспективних завдань розвитку регіону [4].

Доходи, в свою чергу, можуть поділятися на власні, закріплені та регульовані. Власні доходи забезпечують принцип самостійності бюджетів усіх рівнів, включаючи і державний бюджет України. Власні доходи – це доходи, що формуються на території, підвідомчій відповідному місцевому органу влади згідно з його рішеннями.

До власних доходів належать:

- місцеві податки і збори, платежі, що встановлюються місцевими органами влади;
- доходи комунальних підприємств;
- доходи від майна, що належить місцевій владі, та ін.

Частка власних доходів місцевих бюджетів в Україні є вкрай незначною, і, таким чином, принцип самостійності цих бюджетів залишається поки що декларованим.

Закріплені доходи – це доходи, які закріплюються за певним бюджетом. Закріплені доходи також є основою самостійності місцевих бюджетів [5].

Основну частку доходів місцевих бюджетів поки що становлять регульовані доходи. Ця частка сягає 75-85 %. Регульовані доходи – це доходи, що розподіляються між різними рівнями бюджетної системи.

Для регулювання доходів бюджетів використовується інструмент дотації вирівнювання – міжбюджетний трансферт, який використовується для вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує.

Також доходи місцевих бюджетів можуть класифікуватися за такими розділами:

- податкові надходження;
- неподаткові надходження;
- доходи від операцій з капіталом;
- трансферти [1].

Розглянемо детальніше ці розділи на прикладі аналізу за I півріччя 2011-2013 років.

Податкові надходження за січень-червень 2013 року складають 87,2 доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів), їх обсяг становить 42,9 млрд. грн., що на 5,8% більше від минулорічного показника.

Обсяг неподаткових надходжень місцевих бюджетів в тому ж періоді склав 5,6 млрд. грн., що на 1,8% більше, ніж відповідний показник 2012 року.

У структурі неподаткових надходжень за перше півріччя 2011-2013 років прослідковується зниження власних надходжень бюджетних установ, у 2011 році надходження становили 75,2%, а у 2013 знизились до 71,9%. Проте відмічається значне збільшення інших неподаткових надходжень більш, ніж у 2 рази. Найбільшою ж статтею у структурі неподаткових надходжень до місцевих бюджетів традиційно залишаються власні надходження бюджетних установ, їх обсяг становив 4,0 млрд. грн. (рис.1).

Доходи бюджету розвитку місцевих бюджетів (з урахуванням коштів, одержаних із загального фонду бюджету до бюджету розвитку) за I півріччя 2013 року склали 2,5 млрд. грн., що на 46,3% більше за показник минулого року. Відбулося зростання частки цих доходів і в загальній структурі доходів місцевих бюджетів до 10,6% [2, с. 53].

Щодо трансфертів, то за даними Держказначейства України, у січні-червні 2013 року було перераховано 53,8 млрд. грн. міжбюджетних трансфертів з державного бюджету до місцевих бюджетів, що становить 45,4% річного плану. Стан перерахування міжбюджетних трансфертів характеризують дані, наведені у таблиці 1.

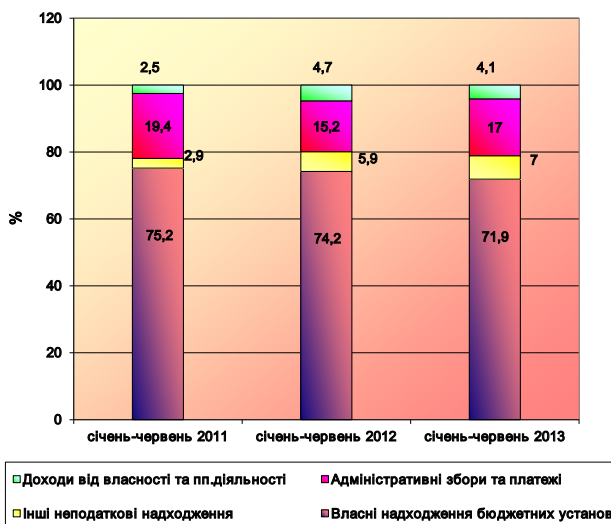


Рис. 1. Структура неподаткових надходжень місцевих бюджетів за січень-червень 2011-2013 рр. Джерело: розроблено авторами за даними [2, с. 52]

Виходячи з усього вище проаналізованого, можна сказати, що фінансове забезпечення органів місцевого самоврядування знаходиться на належному рівні з перспективою до подальшого зростання. Проте, незважаючи на всі переваги, є і ряд проблем, які трапляються у системі формування дохідної частини місцевих бюджетів.

Основними проблемами системи фінансового забезпечення місцевих бюджетів є:

1. Відсутність реальних стимулів до підвищення рівня ефективності управління дохідною частиною місцевих бюджетів, що обумовлено невідповідністю сучасних тенденцій формування доходів місцевих бюджетів потребам зміцнення місцевого самоврядування.
2. Нестабільність доходної бази.
3. Забезпечення ефективності управління бюджетними ресурсами суттєво ускладнене наявністю проблем у самій структурі місцевих бюджетів, а також їх вертикальною та горизонтальною розбалансованістю.
4. Другорядність місцевих податків і зборів у порівнянні із загальнодержавними.
5. Використання вільних бюджетних коштів.
6. Наявність місцевих податків, витрати на адміністрування яких перевищують надходження.
7. Недостатнє фінансування з державного бюджету.
8. Недосконалість системи короткострокового планування доходів місцевих бюджетів та нереалістичність плану доходів.
9. Наявність обмеженого доступу місцевих бюджетів до ринку запозичень [6].

Висновки і пропозиції. Основні проблеми фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування виникають через обмеженість фінансових ресурсів і недосконалість нормативної та законо-

Таблиця 1
Міжбюджетні трансферти, що надійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень-червень 2011-2013 років

Міжбюджетні трансферти	Факт за січень-червень 2011 року	Факт за січень-червень 2012 року	План на 2013 рік	Факт за січень-червень 2013 року	Виконання плану, %
Усього, млн. грн., у т.ч.:	42 810,0	49 552,4	118 590,7	53840,9	45,4
- загальний фонд	41 534,5	48 446,4	110 759,3	52 756,5	47,6
- спеціальний фонд	1 275,5	1 106,0	7 831,4	1 084,4	13,8

Джерело: розроблено авторами за даними [2, с. 60]

давчої бази у галузі формування доходів місцевих бюджетів.

Головними напрямками подолання проблем, пов'язаних із формуванням місцевих бюджетів, є:

- чітке законодавче закріплення бюджетних повноважень і відповідальності влади при формуванні доходної частини місцевих бюджетів;

- пошук альтернативних джерел наповнення доходної частини бюджетів фінансовими ресурсами;

- створення економічних стимулів з розвитку власного податкового потенціалу територій, зрос-

тання обсягу державних інвестицій з підтримки пріоритетних галузей економіки на місцевому рівні;

- запровадження контролю при сплаті та використанні доходів місцевих бюджетів;

Таким чином, реалізація зазначених вище заходів неодмінно сприятиме зміцненню фінансових основ діяльності органів місцевого самоврядування в Україні, забезпечить сталий соціально-економічний розвиток територій, підвищення соціального захисту та добробуту громадян.

Список літератури:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень – червень 2013/ [Зубенко В.В., Самчинська І.В., Рудик А.Ю. та ін.]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-ІІ) впровадження», USAID. – К., 2013. – 72 с.
3. Кравченко С.О., Марковський С.С. Сутність фінансового забезпечення державної регіональної політики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej13/txts/Kravchenko.pdf>
4. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України: Навчальний посібник. – К.: Знання-Прес, 2006. – 607 с.
5. Петленко Ю. В. Місцеві фінанси : конспект лекцій [Текст] / Ю. В. Петленко, О. Д. Рожко . – К.: Кондор, 2011.- 282 с.
6. Управління фінансовими ресурсами місцевих бюджетів Львівщини: проблеми та напрями підвищення ефективності/ [І. З. Сторонянська, М. А. Козоріз, С. А. Давимука, Г. В. Возняк та ін.]; НАН України. Інститут регіональних досліджень; за ред. д.е.н., проф. І. З. Сторонянської. – Львів, – 2013. – 93 с.

Тесля С.Н., Мудрик М.І.

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

СУЩНОСТЬ И СТРУКТУРА ФИНАНСОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОРГАНОВ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ

Аннотация

В статье исследованы необходимость финансового обеспечения местных бюджетов, рассмотрены источники финансирования потребностей, которые необходимы местному самоуправлению для их эффективного функционирования. Исследована роль местных бюджетов в формировании доходной базы. Проанализированы проблемы формирования доходов местных бюджетов и возможные пути их решения.

Ключевые слова: органы местного самоуправления, финансовое обеспечение, местные бюджеты, доходы местных бюджетов, налоговые поступления, межбюджетные трансферты.

Teslia S.N., Mudryk M.I.

Ivan Franko National University of L'viv

NATURE AND STRUCTURE OF FINANCIAL SUPPORT LOCAL GOVERNMENT

Summary

This paper investigates the need for financial support of local budgets, the sources of funding needs that are essential to local government for their effective functioning. The role of local budgets in the revenue base. The analysis of problems of the formation of local budgets and possible solutions.

Keywords: local governments, financial support, local budgets, revenues, tax revenues, intergovernmental transfers.